

Postup při podávání UŽITNÉHO VZORU pro zápis u Úřadu průmyslového vlastnictví (ÚPV)

Obecně o užitém vzoru (UV)

Zákonná úprava zákon č. 478/1992 Sb. o užitných vzorech ve znění zákona č. 116/2000 Sb.

Pro předměty s nižší vynálezeckou úrovní, popř. menšího ekonomického významu, nebo kratší dobou životnosti je možné zvolit si pro svůj vynález jednodušší, rychlejší a méně nákladnou ochranu tzv. **užitným vzorem** (*Utility model*), který je někdy v praxi nazýván jako „malý patent“. Chrání nová průmyslově využitelná technická řešení, která přesahují rámec pouhé odborné dovednosti, ale nemusí dosahovat dimenzi vynálezu. **Za technická řešení se nepovažují** zejména objevy, vědecké teorie, matematické metody, pouhé vnější úpravy výrobků, plány, pravidla a způsoby vykonávání duševní činnosti, programy počítačů, pouhé uvedení informace. Užitnými vzory nelze chránit technická řešení, která jsou v rozporu s obecnými zájmy, zejména se zásadami lidskosti a veřejné morálky, odrůdy rostlin a plemena zvířat, jakož i biologické reprodukční materiály, způsoby výroby nebo pracovní činnosti. **Užitné vzory se zapisují** zejména pro zařízení, zapojení, výrobky, stroje, nástroje, chemické sloučeniny.

Na rozdíl od patentové ochrany k zápisu užitného vzoru může dojít **velmi rychle**, zpravidla za tři až čtyři měsíce po podání přihlášky. Řízení je zde založeno na tzv. registračním principu, kdy Úřad zkoumá jen splnění základních podmínek pro ochranu a zapíše užitný vzor do rejstříku, aniž by zkoumal, zda předmět přihlášky je z hlediska novosti a tvůrčí úrovně způsobilý k ochraně. Ochranu užitným vzorem je proto možno použít jako určité řešení i pro vynález, u něž již došlo ke zveřejnění, tudíž ho již ho nelze patentovat. Přihlášku je však nutno podat nejpozději do 6 měsíců po tomto zveřejnění a užitný vzor bude mít platnost jen na území ČR. Za určitých podmínek je možné dokonce z původní přihlášky vynálezu odbočit na přihlášku užitného vzoru při zachování původní priority.

Doba ochrany užitného vzoru trvá jen čtyři roky, na žádost jeho majitele může být prodloužena dvakrát o tři roky. Maximální doba platnosti užitného vzoru je 10 let. Ve srovnání s patentem je tedy zřejmé, že se tato ochrana nehodí v těch případech, kdy k využití chráněného předmětu dojde až v delším časovém odstupu. Naopak je ideální pro předměty s kratší životností, protože účinky zápisu užitného vzoru jsou stejné jako účinky patentu. Avšak tím, že užitný vzor se zapisuje do rejstříku bez průzkumu novosti a úrovně řešení, je také jeho monopol oproti patentu křehký a postavení jeho majitele méně jisté. Pravdou ovšem je, že poplatky za užitný vzor jsou řádově mnohem nižší.

Poplatky za užitný vzor (liší se podle typu přihlašovatele - PO, FO, ...)

Přijetí přihlášky užitného vzoru = 1 000 Kč

Přijetí žádosti o určení, zda technické řešení spadá do rozsahu zapsaného užitného vzoru = 5 000 Kč

Přijetí návrh na výmaz = 2 000 Kč

Přijetí žádosti o každé prodloužení platnosti zápisu = 6 000 Kč

/Zákon č. 634/04 Sb. o správních poplatcích/

<http://www.upv.cz/cs/prumyslova-prava/uzitne-vzory.html>

Pro zápis UV je nutno podat **Příhlášku UV**, kterou lze stáhnout zde: http://www.upv.cz/dms/pdf_dokumenty/forms2009/vyplnovaci/P02-Prihlaska_uzitneho_vzoru.pdf

K přihlášce se dokládá soubor s následující strukturou:

- Anotace (pouze u zveřejňovaných přihlášek UV)
- Název UV
- Oblast techniky - čeho se týká technické řešení a účel technického řešení
 - Dosavadní stav techniky - současné technické řešení
 - Podstata technického řešení - co je úkolem nového technického řešení
 - Přehled obrázků na výkrese - odkaz na výkres uvedený na konci dokumentu
 - Příklady provedení technického řešení - uvádí se konkrétní možnosti řešení, činnost navrženého zařízení, propojení komponentů apod.
 - Průmyslová využitelnost - místa využití a odběru navrženého řešení
- Nároky na ochranu - jsou nejdůležitější kapitolou. Zde se velice podrobně popisují originální prvky technického řešení, které jsou předmětem ochrany. Popisuje se zde, čím se dané řešení vyznačuje. Např. Nárok 1 *Automatický elektronický ovládací systém ... (konkrétní specifikace) vyznačující se tím, že sestává z ... (konkrétní specifikace)*. Nárok 2 *Automatický elektronický ovládací systém ... (konkrétní specifikace) podle nároku 1 se vyznačuje tím, že ... (konkrétní specifikace) ... atd.*
- Výkresy - používají se schémata řešení se vztahovými značkami bez jakéhokoli dalšího popisu.

Důležité je používat jednotné termíny, text psát v krátkých jednoduchých větách tak, aby úředník, který bude přihlášku zpracovávat, všemu rozuměl. V případě nejasností je nutné vše s daným úředníkem konzultovat (po podání přihlášky ideálně po 3 měsících iniciativně zavolat na ÚPV a dožadovat se konzultace). V textu kapitoly Příklady provedení technického řešení musí být používány tzv. vztahové značky pro komponenty řešení (např. specifikace geotechnického stroje je v textu nahrazena vztahovou značkou 1). V kapitole Nároky na ochranu jsou vztahové značky uváděny v závorkách např. místo 1 se uvádí (1). Ve Výkrese se vztahové značky používají bez podtržení i bez závorek. Doporučujeme najít na internetu (<http://isdv.upv.cz/portal/pls/portal/portlets.pts.frm>) nové již podané UV a podle nich dokument vytvořit.

Lenka Ševelová
Alice Kozumplíková